

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Б. Хмельницького
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ХУДОЖНИЙ МУЗЕЙ

IV Всеукраїнсько науково-практична конференція

ЕКОЛОГІЯ ВІЗУАЛЬНОСТІ: СТРАТЕГІЇ, КОНЦЕПТИ, ПРОЕКТИ

8-10 жовтня
Черкаси 2015

ББК 87.667. 1

УДК 130.2 : 7.01

Екологія візуальності: стратегії, концепти, проекти. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (8-10 жовтня 2015 року) – Черкаси, 2015. – с.

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Екологія візуальності: стратегії, концепти, проекти» включає доповіді учасників конференції, які публікуються в авторській редакції. В матеріалах збірника висвітлено актуальні питання дослідження візуальності в контексті філософської, естетичної та мистецтвознавчої рефлексії, конкретно-наукові та прикладні аспекти її вивчення, запропоновано різні підходи до рішення існуючих проблем екології візуальності та можливі шляхи подальшого розвитку візуальної культури.

Редакційна колегія:

Романенко Наталія Григорівна – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

Марченко Олексій Васильович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії ННІ історії і філософії ЧНУ ім. Б.Хмельницького

Кузнецова Ірина Олексіївна - доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну інтер'єру Національного авіаційного університету, член Всесвітньої Асоціації математичної естетики

Панченко Валентина Іванівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри етики, естетики та культурології філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Землюліна Наталія Іванівна – доктор історичних наук, професор, директор інституту ННІ історії і філософії ЧНУ ім. Б.Хмельницького

Личковах Володимир Анатолійович – доктор філософських наук, професор Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, заслужений працівник освіти України, академік АН Вищої освіти України

Гладун Ольга Дмитрівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, директор Черкаського обласного художнього музею

Харсун Ольга Вікторівна - кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу науково-освітньої роботи Черкаського обласного художнього музею

Пономаренко Ольга Сергіївна – старший науковий співробітник науково-дослідного експозиційного відділу Черкаського обласного художнього музею

Відповідальний секретар: Пушонкова Оксана Анатоліївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, старший науковий співробітник відділу науково-освітньої роботи Черкаського обласного художнього музею

Конференцію проведено у спільному форматі
з фестивалем сучасного мистецтва і графічного дизайну «Три крапки»

- Above Boston [Electronic resource] / Anissa Jousset. – [Cited 2015, 29 July]. – Available from: <http://beautifuldecay.com/2015/07/29/janet-echelmans-aerial-rope-sculpture-forms-technicolor-cloud-boston>.*
6. *About Janet Echelman. – Available from: <http://www.echelman.com/about>.*
7. *Artist: Edith Meusnier, Aumont en Halatte, France [interview with artist Edith Meusnier / published by Gareth Bate, Dawne Rudman] [Electronic resource]. – Available from: http://www.worldofthreadsfestival.com/artist_interviews/038_edith_meusnier.html.*

ЭКОЛОГИЧНЫЕ НОВАЦИИ В ДИЗАЙНЕРСКОЙ БИЖУТЕРИИ

Прокопович Лада Валериевна, кандидат технических наук, доцент кафедры культурологии и искусствоведения Одесского национального политехнического университета

Визуализация смыслов, заключённых в украшениях, как в предметных фактах культуры, осуществляется не только через пластическую выразительность, но и через материалы и технологии, позволяющие эти смыслы опредметить, перевести в знаковую форму.

Если учесть, что одной из функций дизайна, призванного гармонизировать предметный мир, является экологическая функция [1], то применение в бижутерии различных отходов (бытовых и производственных) может быть и актуальным, и перспективным.

Понятно, что если речь идёт об украшениях, то эстетические качества материалов, применяемых для их изготовления, являются приоритетными. Материалом, сочетающим в себе и эстетичность, и свойства, близкие к природным минералам [2, с. 132], является кислый сталелитейный шлак.

Цветовая палитра этого металлургического шлака достаточно широка: синий, голубой, иногда чёрный, серый и практически все оттенки зелёного. Собственно, именно зелёные образцы шлака и являются самыми интересными с художественной точки зрения. В них почти всегда имеет место рисунок, порой весьма сложный, и всегда – индивидуальный. Разнообразные полосы, разводы, завихрения, пятна, крапинки, мозаичная фактура придают каждому куску шлака эксклюзивность, которая характерна для природных минералов и которая так востребована в современной ювелирной моде и является непременным условием авторской дизайнерской бижутерии.

Авторские украшения, изготовленные с применением этого шлака, показывают достаточно широкие его возможности по воплощению художественных замыслов. Причём, использоваться могут как крупные куски шлака (рис. 1), так и мелкие осколки, и даже крошка.

Ещё одним перспективным и уже достаточно популярным видом современных украшений является «джинсовая бижутерия». Здесь основным материалом служит джинсовая ткань старых, вышедших из строя вещей. То есть речь идёт об использовании джинсовой ткани как вторсырья.

При всей своей простоте, материал этот обладает практически безграничными возможностями для визуализации и опредмечивания самых разнообразных

художественных идей (рис. 2). Этому способствуют как свойства самой ткани (прочность, плотность, жёсткость, возможность комбинирования лицевой и изнаночной сторон и т.д.), так и разнообразие фурнитуры, применяемой в джинсовых вещах (застёжки-молнии, пуговицы, заклёпки и т.д.), которая с успехом используется и в создаваемых украшениях.

Рис. 1. Подвеска «Стрекоза».
Автор – Лада Прокопович,
Одесса, 2015 г.

Рис. 2. Украшение с джинсовой розой. Автор – Лада Прокопович, Одесса, 2015 г.

При этом понятно, что каждое такое украшение будет не только экологичным, эстетичным, но и обязательно – эксклюзивным, что как нельзя лучше отвечает современным тенденциям.

Доступность материалов и относительная простота некоторых техник способствуют широкому распространению «джинсовой бижутерии» не только в сфере высокой моды и профессионального дизайна, но и в сфере хенд-мейда, делая её не просто частью повседневной культуры, но и своего рода культурным феноменом, позволяющем говорить о том, что массовая культура – это не только культура потребления [3, с.105–111], но и культура творчества. Либо же культуру следует разделять не на элитарную и массовую, а на культуру потребления и культуру созидания (артефактов, идей...).

Так или иначе, но теоретические исследования и авторские разработки доказывают актуальность и перспективность использования в дизайнерской бижутерии таких материалов, как «вторичная» джинсовая ткань и металлургические шлаки.

Литература:

1. Быстрова Т.Ю. Феномен вещи в дизайне: философско-культурологический анализ / Т.Ю. Быстрова [электронный ресурс]. – Режим доступа: // http://taby27.ru/tvorcheskie_raboty/50/fenomen-vechhi-v-dizajne-filosofsko-kulturologicheskij-analiz/fenomen-vechhi-v-dizajne-filosofsko-kulturologicheskij-analiz-2.html. – 31.03.2015.
2. Прокопович Л.В. Ювелирное искусство: культурологические аспекты: монография / Лада Прокопович. – Одесса: Астропринт, 2015. – 144 с.
3. Колодко А. Елітарна культура в сучасному світі як протипага масовій культурі споживання / Арсен Колодко // Аркадія: культурологічний та мистецтвознавчий журнал. – № 3(44). – 2015. – С. 105–111.

- 171 Повшик Світлана Яремівна
Особливості скетчів як засобу візуалізації творчих ідей
- 173 Кузнецова Ірина Олексіївна, Спіцина Єлизавета Євгенівна
**Використання петриківського розпису для оздоблення одягу українськими
1 дизайнерами**
- 75 Кузнецова Ірина Олексіївна, Рослякова Любов Валеріївна
Формування інтер'єрів аеропортів з допомогою різних структурних форм
- 177 Романенко Наталія Григорівна
**Візуальна мова дизайну як потужний інструмент відновлення культурної
спадщини українського народу**
- 179 Бердник Роман Геннадійович
Леттерінг як окремий художній процес: історія виникнення
- 182 Гегер Анна Дмитрівна
Елементи візуальних рекурсивних систем в об'єктах дизайну
- 184 Литовченко Володимир Володимирович
Формування об'єктів біодизайну на основі триєдиного закону
- 186 Глушич Артем Олегович
Засоби інтерпретації народних прийомів в сучасному дизайні
- 191 Горбатова Надія Олександрівна
Значення мозаїки в розвитку дизайну: історичний контекст
- 194 Долгіх Лариса Олександрівна, Небилиця Анастасія
Становлення конструктивізму і дизайну в Україні
- 196 Дуляницька Людмила Петрівна
Аналіз еко-тренду дизайн-об'єктів з трикотажу в світовій практиці
- 200 Кузнецова Ірина Олексіївна, Гапчук О. В.
**Особливості використання вторинних ресурсів у формуванні
освітлювальних приладів**
- 202 Шнайдер Андрій Борисович
Взаємодія об'єктів об'ємно-просторового текстилю з середовищем
- 205 Прокопович Лада Валеріївна
Екологічні новачки в дизайнерській бижутерії
- 207 Юрченко Валентина Олександрівна, Фоменко О.О., Лебедева Олена Сергіївна
Відео екологічні аспекти установок дегазації на каналізаційних мережах